

Brüsszel, 2026. szeptember 28.
(OR. en)

13669/26
ADD 3

Intézményközi referenciaszám:
2026/0275 (COD)

COMPET 1136
MI 959
CODEC 1772
ETS 11
EDUC 390
MIGR 268
ASIM 53
VISA 117

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2026. szeptember 15.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2026) 991 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri Javaslat AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE a harmadik országbeli állampolgárok képesítéseinek elismeréséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: SWD(2026) 991 final.

Melléklet: SWD(2026) 991 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Strasbourg, 2026.9.15.
SWD(2026) 991 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat

AZ EURÓPAI PARLAMENT ÉS A TANÁCS IRÁNYELVE
a harmadik országbeli állampolgárok képesítéseinek elismeréséről

{COM(2026) 990 final} - {SEC(2026) 990 final} - {SWD(2026) 989 final} -
{SWD(2026) 990 final}

A. Az uniós fellépés szükségessége

Milyen problémát kell megoldani?

Az EU tartós és egyre mélyülő munkaerő- és készséghiánnyal küzd a kulcsfontosságú ágazatokban, többek között az egészségügy, az információs és kommunikációs technológiák (IKT), az építőipar és az oktatás terén. A harmadik országbeli állampolgárok jelentős és egyre növekvő szerepet töltenek be az uniós munkaerőpiacokon¹, és különösen nagy arányban vannak jelen az akut munkaerőhiánnyal küzdő ágazatokban, többek között az egészségügyben és a tartós gondozásban, az IKT-szektorban, valamint az építőiparban és a mérnöki területeken. Ugyanakkor a harmadik országbeli állampolgárok körében a túlképzettség aránya közel kétszer akkora, mint az állampolgárok esetében, ami arra utal, hogy e személyek készségei nem hasznosulnak eredményesen a munkaerőpiacon.

Az EU-ban munkát kereső és/vagy valamely szabályozott szakmát gyakorolni kívánó harmadik országbeli állampolgárok képesítéseinek elismerésére irányuló eljárások szétagoltak, nehézkesek és átláthatatlanok, ami miatt az egységes piac kevésbé vonzó célpont a globális szakemberek számára. A szabályozott szakmák gyakorlásához szükséges elismerési eljárás átlagos időtartama a becslések szerint 14,2 hónap, a közvetlen adminisztratív költségek pedig kérelmenként körülbelül 1 500 EUR-nak felelnek meg. A munkáltatók, különösen a kkv-k szintén bizonytalansággal és magas adminisztratív költségekkel szembesülnek a harmadik országbeli képesítések értékelése során, ami még a súlyos munkaerőhiánnyal küzdő ágazatokban is eltántoríthatja őket a nemzetközi munkaerő felvételétől.

A probléma a következő három, egymást kölcsönösen erősítő tényezőből ered: a különböző migrációs és egyéb illetékes hatóságok részvételével működő nemzeti elismerési rendszerek közötti eltérésekből, a harmadik országbeli állampolgárokra vonatkozó eljárások összetettségéből és nehézkességéből, valamint abból, hogy a hatóságok és a munkáltatók számára nehéz a harmadik országokban megszerzett képesítések és készségek megértése és azok megbízhatóságának megítélése.

Mi a kezdeményezés várható eredménye?

A kezdeményezés elsődleges célja, hogy kezelje az uniós munkaerő- és szakemberhiányt azzal, hogy megkönnyíti a harmadik országbeli állampolgárok képesítéseinek az elismerését. Ennek elérése érdekében a kezdeményezés az alábbi három kiemelt területre összpontosít:

- A képesítések elismerésére szolgáló rendszerek egyszerűsítése mind a tagállamokon belül, mind a tagállamok között a nemzeti elismerési rendszerek közötti összhang és következetesség Unió-szerte történő javítása, valamint a tagállamokon belül a szabályozott szakmákhoz való hozzáférésre vonatkozó elismerési rendszerek és a migrációs rendszerek részét képező elismerés közötti koherencia javítása révén.

¹ 2025-ben több mint 12,8 millió harmadik országbeli állampolgárt foglalkoztattak az EU-ban.

- A jogi és az adminisztratív eljárások egyszerűsítése a kérelmezők, a munkáltatók és a hatóságok számára.
- A harmadik országbeli képesítések átláthatóságának és összehasonlíthatóságának javítása a bizalom Uniós-szerte történő növelése és a külföldi szakképzettségek átfogó értékelésének az egész EU-ban történő javítása érdekében.

Milyen többletértéket képvisel az uniós szintű fellépés?

A munkaerőhiány okai és következményei nem állnak meg az országhatároknál. Az EU az uniós tehetségbázison, a tehetséggondozási partnerségeken, a kék kártyán és a jogszerű migráció egyéb eszközein keresztül egységes célpontként mutatja be magát a szakemberek számára. Azonban ha az elismerés továbbra is nehézkes és kiszámíthatatlan, az csökkenti az említett eszközök hozzáadott értékét a munkáltatók és az álláskeresők számára. Ha megkönnyítjük a harmadik országbeli állampolgárok képesítéseinek az elismerését, azzal egyértelműen jelezzük, hogy az Uniós méltányos és átlátható lehetőségeket kínál a szakképzett munkavállalók számára képesítéseik hasznosítására. Ez növelné az EU globális versenyképességét, mivel lehetővé tenné, hogy az Uniós gyorsan integrálja és megtartsa az innováció és a gazdasági növekedés előmozdításához szükséges szakembereket.

Az uniós szintű fellépés méretgazdaságossági előnyökkel jár – különösen a harmadik országbeli képesítések iránti bizalom erősítése tekintetében, amihez közös eszközökre és tudásmegosztásra van szükség –, és megelőzi a tagállamok közötti eltérések növekedését, amire mindenképp sor kerülne, ha a 27 tagállam továbbra is egymástól függetlenül fejlesztené a nemzeti megközelítéseit. A jogalap az EUMSZ 79. cikke (2) bekezdésének a) és b) pontja.

B. Szakpolitikai alternatívák

Milyen szakpolitikai alternatívák kerültek mérlegelésre? Van-e előnyben részesített megoldás? Miért?

Három szakpolitikai alternatíva értékelésére került sor, amelyek mindegyike arra irányul, hogy Uniós-szerte javítsa a harmadik országbeli állampolgárok képesítéseinek elismerését, és ezzel egyidejűleg kezelje a rendszerszintű eltérések, a bonyolult eljárások és a bizalomhiány kérdését.

Az 1. szakpolitikai alternatíva önkéntes, nem kötelező jellegű intézkedésekből áll, amelyek célja a Bizottság, a tagállamok és az érdekelt felek által együttesen kidolgozott közös eszközök létrehozása. Ezek közé tartoznak az elismerési eljárásokra vonatkozó uniós iránymutatások, az önkéntesen alkalmazható közös sablonok és dokumentációs ellenőrzőlisták, valamint a mesterséges intelligenciával támogatott ellenőrzési eszközök. Ez az alternatíva a tagállamokra nézve semmilyen kötelezettséget nem állapít meg.

A 2. szakpolitikai alternatíva közös, kötelező erejű, uniós szintű eljárási szabályokat vezetne be a harmadik országbeli állampolgárok képesítéseinek az elismerésére vonatkozóan. Ez magában foglalja a rögzített határidőket, a jogorvoslathoz való jogot, a szükséges

dokumentumok meghatározását, a díjak átláthatóságát, a migránsok által gyakran használt nyelven történő kommunikációhoz való jogot, valamint az elismerésért felelős és a migrációs hatóságok közötti koordinációt. Ez az alternatíva uniós szintű hitelesség-ellenőrzési szolgáltatást és a harmadik országbeli képesítések összehasonlíthatóságára vonatkozó interoperábilis nemzeti adatbázisokat is létrehozna.

A 3. szakpolitikai alternatíva magában foglalja a 2. szakpolitikai alternatíva valamennyi intézkedését, és ezenfelül bevezeti a harmadik országbeli képesítések automatikus elismerésének uniós rendszerét azon szakmák esetében, amelyekre vonatkozóan a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelv alapján harmonizált képzési minimumkövetelmények állnak rendelkezésre. E rendszer keretében a harmadik országbeli intézmények önkéntes alapon kérelmezik, hogy a kijelölt megbízható felülvizsgálati szervek az uniós minőségbiztosítási előírások és a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelv képzési minimumkövetelményei alapján ellenőrizzenek egyes programokat. A jóváhagyott programok rögzítésre kerülnek egy nyilvánosan hozzáférhető uniós nyilvántartásban. A nyilvántartásban szereplő képesítésekkel rendelkező személyek minden tagállamban egyéni elbírálás nélkül automatikusan elismerésben részesülnek, ugyanolyan feltételek mellett, mint az uniós polgárok a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelv értelmében. A képesítéseket a harmadik országbeli intézményeknek ellenőrizhető digitális tanúsítvány formájában kell kiadniuk.

Az előnyben részesített alternatíva a 3. szakpolitikai alternatíva. A három vizsgált alternatíva közül ez a leghatékonyabb, a legeredményesebb és a legkoherensebb. A közös eljárási szabályok és a meghatározott képzési programok automatikus elismerési rendszerének kombinációja eredményezi a legnagyobb közvetlen költségmegtakarítást és a legjelentősebb közvetett előnyöket valamennyi vizsgált szempont tekintetében, és egyúttal arányos megoldást jelent (nem harmonizálja a nemzeti oktatási és szakképzési rendszereket, nem hoz létre új szakmai normákat, és teljes mértékben tiszteletben tartja a tagállamok hatáskörét az egyes szakmák szabályozása, az oktatási és képzési rendszerek kialakítása, az elismerési határozatok, valamint a migrációs politika és a beutazás tekintetében). A polgárok és a vállalkozások számára nem keletkeznek új adminisztratív terhek.

Ki melyik alternatívát támogatja?

Az érdekelt felek körében széles körű az egyetértés abban, hogy a harmadik országbeli állampolgárok képesítéseinek elismerésével és készségeinek érvényesítésével kapcsolatos nehézségek jelentős strukturális akadályt jelentenek a hatékony munkaerőpiaci integráció és a tartós munkaerőhiány kezelése előtt.

A civil társadalom és a szakmai szervezetek, valamint a harmadik országbeli állampolgárok és a munkáltatók támogatják az előnyben részesített alternatíva keretében előírányzott kötelező eljárási minimumszabályokat.

A vállalkozói szövetségek alapvetően üdvözik azt a megközelítést, amely a képesítések elismerésének egyszerűsítésével és a kapcsolódó költségek csökkentésével igyekszik

orvosolni a munkaerőhiányt és támogatni az EU versenyképességét. Támogatják az ügyintézési idő és terhek csökkentésére irányuló eljárási minimumszabályokat, valamint a hatékonyabb iránymutatást és tájékoztatást.

Bár a közös minimumszabályok a szabályozott szakmák gyakorlásához szükséges képesítések elismeréséért felelős illetékes hatóságok körében is széles körű támogatást élveznek, az előzetesen jóváhagyott képzési programok automatikus elismerésével kapcsolatban már óvatosabbak a hatóságok. Az egészségügyi szakmai szervezetek és az egészségügyi szakmákkal foglalkozó illetékes hatóságok hangsúlyozzák, hogy a gyorsabb elismerési eljárások nem mehetnek az alaposság rovására; a gyorsított folyamatnak minden esetben a képzési programok szigorú előzetes ellenőrzésén kell alapulnia.

C. Az előnyben részesített alternatívák hatásai

Melyek az előnyben részesített alternatíva előnyei?

A 3. szakpolitikai alternatíva jelentős közvetlen adminisztratív költségmegtakarítást eredményez a kérelmezők, az illetékes hatóságok és a munkáltatók számára, valamint szélesebb körű gazdasági és társadalmi előnyökkel jár.

A migráció szintjének fenntartása mellett az előnyben részesített alternatíva évente várhatóan több mint 22 millió EUR-val csökkentené a kérelmezők és az illetékes hatóságok adminisztratív költségeit, ami 2029 és 2040 között összesen mintegy 231 millió EUR adminisztratív megtakarítást eredményezne. Emellett a munkáltatók adminisztratív költségei az általános rendszer keretében benyújtott kérelmek esetében mintegy 25 %-kal, az automatikusan elismert képesítések esetében pedig mintegy 42,5 %-kal csökkennének. A munkaerő-felvétel szintjének fenntartása mellett a felvétel munkáltatókra háruló költségei a becslések szerint évi több mint 20 millió EUR-val csökkennének, ami 2029 és 2040 között összesen 207 millió EUR költségcsökkenést eredményezne.

Ezenkívül a 3. szakpolitikai alternatíva jelentősen csökkentené az elismerési kérelmek ügyintézési idejét, ezáltal pedig lehetővé tenné a szakképzett harmadik országbeli állampolgárok számára, hogy (az elismerési szabályoktól függően 9–10 hónappal) hamarabb megkezdhesék szabályozott szakmájuk gyakorlását. Ez pénzben is kifejezhető időmegtakarítást eredményez a kérelmezők számára, amelynek értéke a becslések szerint évente összesen mintegy 300 millió EUR, azaz 2029 és 2040 között valamivel több mint 3 milliárd EUR lenne.

E közvetlen, számszerűsíthető hatásokon túl a 3. szakpolitikai alternatíva jelentős szélesebb körű gazdasági és társadalmi előnyökkel is jár:

- **A harmadik országbeli állampolgárok** számára gyorsabb és kevésbé költséges lenne a képesítések elismerése, összhangban a megfelelő ügyintézés elvével. Ez

javítaná a képzettségüknek megfelelő foglalkoztatási és karrierlehetőségeiket, és csökkentené az informális foglalkoztatás ösztönzőit.

- **A vállalkozások** számára több lehetőség nyílna a magasan képzett munkavállalók toborzására, ami segítené őket a kritikus munkaerőhiány kezelésében, valamint javítaná a versenyképességüket és a növekedési potenciáljukat.
- Javulna **az uniós munkaerőpiac allokációs hatékonysága**, ami **csökkentené a képzett munkaerő szakértelmének elpazarlását és a túlképzettséget** a harmadik országbeli állampolgárok körében.
- A szakmai képezések hatékonyabb elismerése támogatná **az alapvető szolgáltatások**, különösen az egészségügyi ellátás **nyújtását** azáltal, hogy a szabályozott szakmákban lehetővé tenné a képzett szakemberek gyorsabb integrációját.

Milyen költségekkel jár az előnyben részesített alternatíva?

A végrehajtási költségeket elsősorban a Bizottság, valamint kisebb mértékben a tagállamok közigazgatási szervei viselik. A harmadik országbeli állampolgárok és a vállalkozások költségei várhatóan csökkenni fognak.

Uniói szinten az előnyben részesített alternatíva az adatbázisok interoperabilitásához, az uniós szintű hitelesítési szolgáltatásokhoz és az előzetesen jóváhagyott, minőségbiztosított képzési programok nyilvánosan elérhető nyilvántartásának létrehozásához kapcsolódó informatikai fejlesztési és karbantartási költségekkel járna.

Tagállami szinten informatikai fejlesztési és integrációs költségek merülnének fel a harmadik országbeli képezésekre és elismerésekre vonatkozó nemzeti adatbázisok interoperabilitásának a biztosításával kapcsolatban.

A 2027 és 2040 közötti időszakban a teljes uniós szintű végrehajtási költség² a becslések szerint 24,8 millió EUR és 40,2 millió EUR között lenne. A tagállamok költségei összesen 39,4 és 69,0 millió EUR közötti összegre tehetők.

A teljes költségteher várhatóan egyenlőtlenül fog megoszlanı a tagállamok között, elsősorban a tagállamok meglévı digitális infrastruktúrájának fejlettségétıl és attól függıen, hogy milyen mértékben kell korszerősíteni a rendszereiket.

Hogyan érinti mindez a vállalkozásokat és a kkv-kat?

A kezdeményezés pozitív hatással lesz a vállalkozásokra, különösen a munkaerőhiánnyal küzdő ágazatokban működő kkv-kra. A kkv-k körében végzett felmérés válaszadóinak 68 %-a a toborzással járó adminisztratív terhek csökkenését, 63 %-a a külföldi képezések egyszerűbb értékelését, 61 %-a a gyorsabb munkaerő-felvételi eljárásokat, 50 %-a pedig az alacsonyabb ellenőrzési költségeket jelölte meg fő előnyként. A 3. szakpolitikai alternatíva keretében a munkáltatók költségei nagyságrendileg összesen évi 14–30 millió EUR-val csökkennének a munkaerő-felvétel szintjének fenntartása mellett.

² 2026-os jelenértéken (3 %-os diszkontrátával).

A külön humánerőforrás-kapacitással nem rendelkező kkv-k számára a következő intézkedések járnának a legközvetlenebb előnyökkel: az egységes tájékoztatási követelmények, az uniós hitelesség-ellenőrzési szolgáltatás, a kötelező eljárási határidők és az ellenőrizhető digitális tanúsítványok, amelyek megszüntetnék a külső tanácsadással és az eseti hitelesítéssel járó állandó költségeket.

Jelentős lesz-e a tagállamok költségvetésére és közigazgatására gyakorolt hatás?

A tagállami közigazgatási szervezetek egyszeri alkalmazkodási költségekkel, valamint rendszeresen ismétlődő mérsékelt költségekkel kell számolniuk, a fent ismertetetteknek megfelelően. Ezek a költségek arányosak a megvalósított fejlesztések mértékével. Az illetékes hatóságok számára csökken az egyes ügyek elintézésével járó munkaterhelés, különösen azon ügyek esetében, amelyekben az érdemi értékelést felváltja a tanúsítványok ellenőrzése (az eljárások mintegy 40 %-a tartozik ide), ez pedig lehetővé teszi, hogy az erőforrásokat az összetettebb ügyekre fordítsák. Az uniós hitelesség-ellenőrzési szolgáltatás és az összehasonlíthatósági adatbázis uniós szinten összehangolja azokat az ellenőrzési feladatokat, amelyeket jelenleg párhuzamosan végeznek a 27 nemzeti rendszerben.

D. Nyomon követés

Mikor kerül sor a szakpolitikai fellépés felülvizsgálatára?

A minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatásokkal összhangban a Bizottság – a tagállamokkal együttműködve és figyelembe véve az érintett érdekelt felekkel folytatandó konzultációt – öt évvel a hatálybalépését követően értékelni fogja a kezdeményezést. A Bizottság a tagállamok és a kijelölt felülvizsgálati szervek által szolgáltatott adatok felhasználásával jelentést fog tenni a végrehajtás előrehaladásáról és az automatikus elismerési nyilvántartás működéséről.